

Skaner mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) wyniki badania KerallaResearch – prognozy na I kw. 2011 oraz opinie przedsiębiorców podsumowujące IV kw. 2010

Kolejna edycja skanera sektora MŚP – kwiecień 2011

Część 1 – stała raportu z badania omnibusowego
KerallaResearch, luty 2011

Skaner MŚP to systematyczny dostęp do informacji o stanie firm, które zatrudniają do 250 osób – to ok. 2/3 wszystkich pracowników w Polsce. Wśród przedsiębiorstw w Polsce ok. 99 proc. to firmy mikro (zatrudniające do 9 osób) i małe (od 10 do 49), a ok. 0,8 proc. to przedsiębiorstwa średnie (zatrudniające od 50 do 249 osób). Pozostałe to firmy duże. Według najnowszych danych prezentowanych przez GUS oraz ZUS w Polsce działa aktywnie 2,1 mln firm. Podmiotów mikro, w których występuje tylko jeden płatnik składki ubezpieczeniowej (właściciel) jest w Polsce, aż 1,3 mln. Podmiotów, które płacą za więcej, niż jedną osobę mamy 856 tys.

- **Próba:** uczestnicy badania to mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa, losowane z bazy danych GUS (rejestr REGON) oraz branżowych zestawień bazodanowych. Próba jest ogólnopolska, reprezentatywna, wynosi **N = 600**. Błąd pomiaru +-4 proc., poziom ufności 95 proc. Próba oddaje strukturę firm sektora MŚP; badanie uwzględnia reprezentację firm mikro zatrudniających do 9 osób.
- W badaniu biorą udział wyłącznie firmy prywatne, prowadzące aktywną działalność zarobkową (firmy niezawieszone, nie będące w stanie likwidacji, niepaństwowe). **Firmy prowadzące działalność produkcyjną, handlową lub usługową.** W badaniu 85 proc. stanowiły firmy z kapitałem polskim, firmy z kapitałem zagranicznym stanowiły 9,8 proc., a z kapitałem mieszanym 5,2 proc.
- **Respondentem była** osoba odpowiedzialna lub współodpowiedzialna za zarządzanie firmą. Najczęściej właściciel/współwłaściciel firmy, dyrektor zarządzający, wspólnik, prezes/wiceprezes, członek zarządu, dyr. finansowy, główny księgowy, osoba na stanowisku dyrektora lub osoby pozostałe wskazane, jako odpowiedzialne za rozwój, zakupy, inwestycje, współzarządzanie firmą. Jeden respondent - reprezentował jedną firmę.
- **Technika:** wywiady telefoniczne wspomagane komputerowo. Czas trwania wywiadu: do 15 minut.

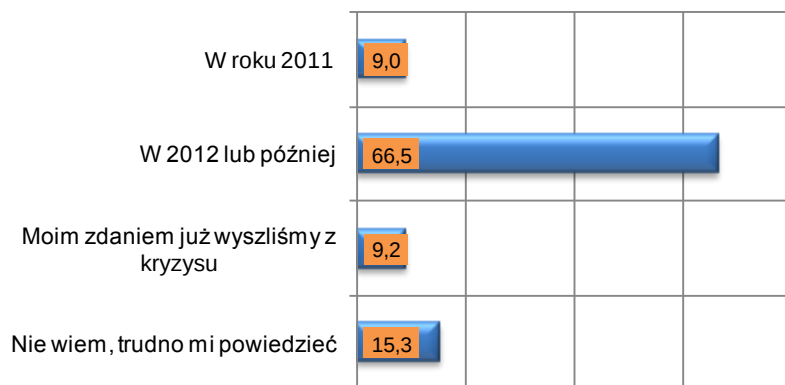
Ważniejsze wnioski - podsumowanie

- Przedsiębiorcy mikro, małych i średnich firm w Polsce obawiają się o przyszłość krajowej gospodarki. Odsetek badanych przedsiębiorców, którzy twierdzą, że sytuacja gospodarcza kraju pogorszy się wzrósł aż o 16 pkt. proc. w stosunku do kryzysowego 2009 roku. Takiego wyniku jeszcze nie odnotowano - wynika z najnowszego badania wrocławskiego Instytutu Keralla Research. Kondycję własnej firmy przedsiębiorcy, tradycyjnie już, ocenili nieco lepiej, niż kondycję kraju.
- Wskaźnik nastrojów przedsiębiorstw KERNA spadł do poziomu minus 55,6 pkt. wobec minus 51,3 pkt. kwartał do kwartału. (-100 min; +100 max). Klimat w firmach sektora MŚP jest więc porównywalny to tego, jaki dominował w I połowie 2009 roku. Największy wpływ na końcową niższą wartość wskaźnika, miały nienotowane dotąd krytyczne oceny oraz obawy wobec sytuacji gospodarczej Polski w relacji zarówno do poprzedniego kwartału, jak i licząc rok do roku.
- Zdaniem analityków Keralla Research obawy przedsiębiorców o przyszłość krajowej gospodarki mają wymiar żółtej kartki, wystawianej przez small biznes rządowi. Przedsiębiorcy są niezadowoleni z działań rządu w obszarze gospodarki. Składa się na to sekwencja zdarzeń, jak: podniesienie VAT i wiążący się z tym chaos w firmach handlowych, fiasko „jednego okienka”, likwidacja „kratki” tj. zabranie impulsu zakupu auta do firmy, brak odpisu VAT od paliw, zapowiedź wysokich opłat za autostrady (co będzie mieć wpływ na wzrost cen towarów), rozmontowywanie OFE, rosnący dług publiczny. To tylko część przykładów generujących lęk o przyszłość – zgłaszanych w wywiadach przez przedsiębiorców.
- W obszarze oceny kondycji własnej firmy, atmosfera w MŚP kształtuje się względnie pozytywnie. Małe, średnie przedsiębiorstwa trzymają kurs na zachowanie zatrudnienia, a skala inwestycji będzie utrzymana przez blisko 70 proc. badanych na takim samym lub nawet większym poziomie także w tym kwartale.
- Z badania wynika również, że utrwała się pogląd, że finał kryzysu gospodarczego rysuje się, jako realny w 2012 roku lub dalej.

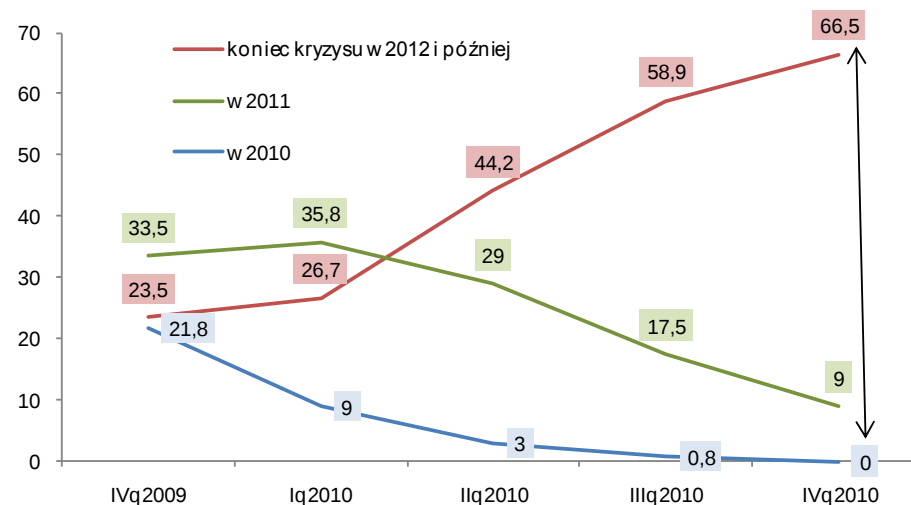
Przekonanie wśród przedsiębiorców sektora MŚP, że kryzys to nie tymczasowa zapaść, ale długoterminowy problem, podziela już 66,5 proc. small biznesu. To o 43 pkt. proc., niż rok wcześniej. W koniec kryzysu datowany na 2011 wierzy już tylko 9 proc. ankietyowanych, a jak słabnie nadzieja sektora MŚP na rychły koniec kryzysu ilustruje poniższy wykres całoroczny, ukazujący zmianę postaw badanych w okresie IV kw. 2009 – IV kw. 2010.

ŚWIAT I KRAJ

Jak P. sądzi kiedy sytuacja ekonomiczna w Europie, na świecie, w tym w Polsce poprawi się i kraje wyjdą z kryzysu? Dane % dla n=600 (4Q10)

Jak topnieje nadzieja sektora MŚP na szybki koniec kryzysu?

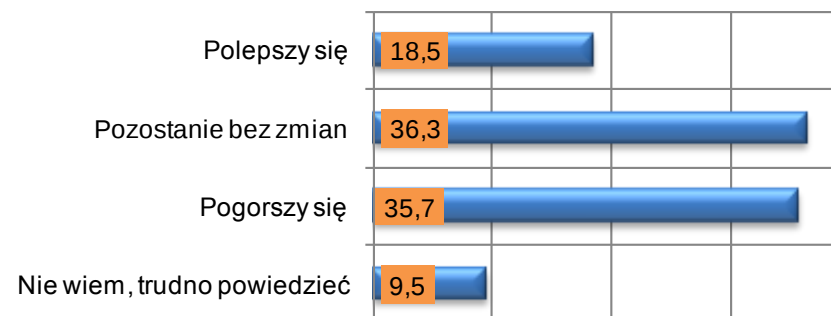
Pyt. Jak P. sądzi kiedy sytuacja ekonomiczna w Europie, na Świecie w tym w Polsce poprawi się i kraje wyjdą z kryzysu? Spodziewa się P. że nastąpi to..

Trudno również doszukać się optymizmu w ocenie przyszłości krajowej gospodarki. Na polepszenie warunków funkcjonowania gospodarki w tym kwartale liczy zaledwie 18,5 proc. badanych. To o 2,2 pkt. proc. mniej, niż kwartał wcześniej i aż 16 pkt. proc. mniej licząc rok do roku.

Sporo natomiast firm, bo aż 35,7 proc. spodziewa się pogorszenia. I tu także notujemy zmiany niekorzystne, ponieważ nienajlepszej przyszłości obawia się 6,5 pkt. proc. firm więcej, niż jeszcze kwartał wcześniej i 16,7 pkt. proc. więcej niż rok wcześniej.

KRAJ

**Jak P. sądzi, jak sytuacja gospodarcza w Polsce zmieni się
w ciągu kolejnych 3 m-cy?**
Dane % dla n=600 (4Q10)

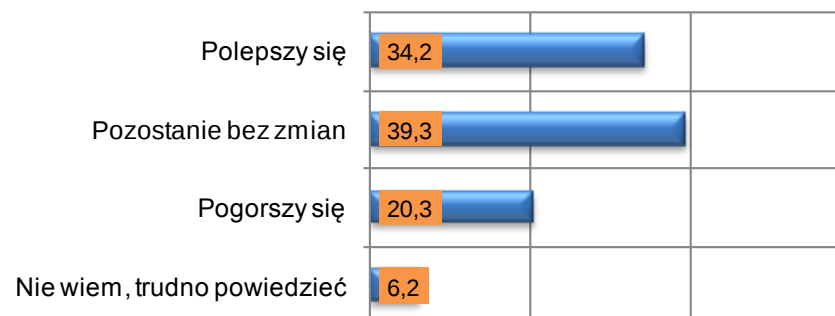

Obecnie diagnoza kondycji własnej firmy (I kw. br.) jest lepsza w porównaniu do ocen kondycji całej polskiej gospodarki. To jedyny obszar, w którym wprawdzie nieznacznie, ale zwiększyła się liczba optymistów. Nadzieję, że sytuacja ich firmy będzie mimo wszystko lepsza w I kw. podzieliła 34,2 proc. ankietowanego small biznesu. To 2,2 pkt. proc. więcej kwartał do kwartału i 3,3 pkt. proc. mniej rok do roku.

Nadziei takiej nie wyrażają niestety pesymiści, których zanotowaliśmy 20,3 proc., czyli o 3,1 pkt. proc. więcej, niż w poprzednim kwartale i niestety więcej, niż w ubiegły roku w tym samym czasie, aż o 7,3 pkt. proc.

FIRMA

**Jak P. sądzi, jak zmieni się sytuacja ekonomiczna P.
przedsiębiorstwa w ciągu kolejnych 3 miesięcy?**
Dane % dla n=600 (4Q10)

Wskaźnik nastrojów KERA w dół do - 55,6 pkt.

WSKAŹNIK KERA

Wskaźnik nastrojów przedsiębiorstw KERA spadł do poziomu -55,6 pkt. wobec -51,3 pkt. kw./kw. (-100 min; +100 max). Klimat w firmach sektora MŚP jest więc porównywalny to tego, jaki dominował w I połowie 2009 roku. Największy wpływ na końcową niższą wartość wskaźnika, miały nienotowane dotąd krytyczne oceny oraz obawy wobec sytuacji gospodarczej Polski w relacji zarówno do poprzedniego kwartału, jak i licząc r/r. Warto zaznaczyć, że wartości rzędu -77 pkt. czy -63,1 pkt. nie notowano nawet w kryzysowym 2009 roku. Na tym tle relatywnie dobrze – mimo zgłaszanych obaw – przedsiębiorcy spostrzegają sytuację własnej firmy.

Subiektywna ocena przedsiębiorców kondycji firmy i gospodarki		II kw. 09	III kw.09	IV kw.09	I kw.10	II kw.10	III kw.10	IV kw.10
KRAJ	Ocena sytuacji gospodarczej Polski po IV kwartale w relacji do poprzedniego kw.	-74,3	-58,4	-75,2	-53,0	-63,0	-70,5	-77,2
	Oczekiwanie wobec sytuacji gospodarczej w nadchodzącym kwartale - kraj	-58,6	-61,4	-30,9	-27,2	-37,9	-58,7	-63,1
FIRMA	Ocena sytuacji gospodarczej własnej firmy po IV kw.w relacji do poprzedniego kw.	-63,2	-55,0	-64,1	-47,0	-44,0	-40,0	-50,7
	Oczekiwanie wobec sytuacji gospodarczej w nadchodzącym kwartale - własna firma	-48,3	-48,9	-24,8	4,8	-17,1	-36,0	-31,6
	<i>Wskaźnik nastrojów</i>	-61	-56,0	-48,7	-30,5	-40,7	-51,3	-55,6

Mocny spadek wartości częściowej wskaźnika KERA świadczący o bardzo silnym niepokoju w obszarze krajowej gospodarki wśród small biznesu.

INDEX ZAIR lekki wzrost do - 51,19 pkt.

Obszary i wskaźniki cząstkowe Czy podjęto decyzje, że obecnie lub w najbliższych 3 miesiącach Pana(i) firma poniesie wydatki na:	IV kw. 2009	I kw. 2010	II kw. 2010	III kw. 2010	IV kw. 2010
1. PRACOWNIK	↑19,02	↑37,50	↑42,86	↑6,06	↑32,00
2. KOMPETENCJE	↑23,91	↑-24,65	↓-46,76	↑-27,80	↑-32,89
3. TECHNOLOGIE, MASZYNY	↓47,54	↓-36,99	↓-49,40	↓-45,93	↓-54,75
4. OPROGRAMOWANIE	↓54,11	↓-63,07	↓-64,09	↓-59,11	↓-57,43
5. NIERUCHOMOŚCI	↓82,35	↓-83,93	↓-84,41	↓-80,61	↓-84,54
6. REMONT LOKALU, HAL, POMIESZCZEŃ	↓48,11	↓-41,94	↓-49,83	↓-58,09	↓-47,72
7. MODERNIZACJA MASZYN, URZĄDZEŃ	↑31,24	↑-31,56	↓-55,36	↓-45,02	↓-44,29
8. MEBLE, WYPOSAŻENIE	↓79,04	↓-80,79	↓-85,23	↓-85,52	↓-81,21
9. SAMOCHODY	↓58,10	↓-61,02	↓-61,81	↓-57,63	↓-71,67
10. INFRASTRUKTURA TELEKOMUNIKACYJNA	↓86,48	↓-87,71	↓-84,62	↓-83,89	↓-83,19
11. INTERNET, SERWIS, VOIP, e-SKLEP itp.	↓71,43	↓-75,47	↓-71,81	↓-76,13	↓-67,50
12. MARKETING, REKLAMA	↑-1,04	↑0,34	↑-27,18	↑-26,44	↑-21,14
Wskaźnik ZAIR (średnia)	↓47,03	↓45,77	↓53,14	↓53,34	↓51,19

Wskaźnik cząstkowy dla obszaru pracowniczego w zarejestrowanym poziomie 32 pkt. oznacza trzymanie kursu na utrzymywanie stanu zatrudnienia przez small biznes.

obszar „odmrażania” inwestycji

obszar „odmrażania” inwestycji

Index ZAIR oparty na zakupach i rezygnacjach z zakupów dla badanych obszarów wyniósł -51,19 pkt. wobec -53,34 pkt. kw./kw. To niewielki wzrost wobec poprzedniego pomiaru wskazujący, że firmy MŚP w I kw. będą w większość inwestowały tyle samo lub więcej, niż wydatkowały trzy miesiące wcześniej. Na wzrosty sprzedaży w I kw. mogą liczyć firmy **branży IT (oprogramowanie -57,43)**, **firmy remontowo-budowlane (-47,72 pkt.)** oraz podmioty **modernizujące maszyny i urządzenia (-44,29 pkt.)**. Sprzedaży porównywalnej z poprzednim kwartałem mogą się spodziewać firmy **szkoleniowe, kształcące pracowników (-32,89 pkt.)**. Sprzyjać wydatkom szkoleniowym będzie w I kw. skłonność firm MŚP do zachowania status quo w **obszarze zatrudnienia (32 pkt.)** Inwestycje w infrastrukturę telekomunikacyjną (-83,19) oraz inwestycje w Internet, serwis czy e-sklepy (-67,50) w I kw. nie będą pierwszoplanowe. Oferenci z tych branż w I kw. br. na small biznes raczej nie mogą liczyć. Natomiast importerzy samochodów pierwszy kwartał br. będą skoncentrowani na realizacji zamówień jeszcze z poprzedniego roku. Sprzedaż nowych samochodów do firm sektora MŚP ulegnie w I kw. br. mocnemu skurczeniu (-71,67 pkt.), zwłaszcza w porównaniu do ostatnich dwóch kwartałów.

Instytut Keralla to pierwsza w Polsce agencja badawcza specjalizująca się w analizach *business to business*, założona w 2006 roku. W tak krótkim czasie zaufało nam kilkadziesiąt firm i instytucji reprezentujących rozmaite branże. Przeprowadziliśmy kilkaset projektów badawczych, w tym w sektorach dotychczas niebadanych.

Nie stosujemy szablonowych rozwiązań, kopiowanych z badań prowadzonych na rynkach konsumenckich. Specjalizujemy się w analizach dla klientów instytucjonalnych. Doradzamy, rekomendujemy, stawiamy na dobrą komunikację i terminowość. Dzięki specjalizacji, angażowaniu do projektów badaczy-praktyków i starannej kontroli pracy ankierów oferujemy rzetelne analizy wspierające te strategiczne i te codzienne decyzje biznesowe.

Oferujemy pełen zakres badań rynkowych, m.in.: satysfakcji klientów, pracowników, kontrahentów jakości obsługi, konkurencji (w tym metodą Ukryty Klient), potencjału, popytu, udziałów rynkowych, cen, wizerunku, marki, postrzegania produktów/usług, znajomości, rozpoznawalności, analizy oczekiwań, potrzeb, szans, zagrożeń rynkowych, segmentacyjne, testy gotowych ofert, przygotowanych conceptów, reklam, wizualizacji, logo etc.

Wykonujemy raporty sektorowe/branżowe (m.in. Skaner Flotowy i badania rynku CFM). Prowadzimy badania omnibusowe dla różnych segmentów odbiorców (np. sektor MŚP). Oferujemy badania ilościowe, jakościowe, analizy desk research, wywiady telefoniczne CATI, indywidualne IDI, grupy fokusowe FGI, grupy eksperckie, badania face to face etc.

KERALLA RESEARCH
Instytut Badań i Rozwiązań B2B
Św. Antoniego 2/4, 50-073 Wrocław, Polska
• Biuro: (+48) 71 788 46 78 • Faks: (+48) 71 722 03 72 •
✉ kontakt@keralla.pl
• www.keralla.pl